

Raportti

Vammaisten matkustajien evakuointiharjoitus

Mutual Trust
KAIKKI PELASTETAAN ALLA RÄDDAS

VIKING LINE

m/s Mariella
Tukholma, 31.10.2017

mutualtrust.fi
facebook.com/mutuprojekti
#mutualtrust #kaikkipelastetaan

Vammaisten matkustajien evakuointiharjoitus m/s Mariellalla

Mutual Trustin ja Viking Linen harjoitus järjestettiin 31.1.2017 Tukholmassa, m/s Mariellan suurharjoituksen yhteydessä. Koko m/s Mariellan miehistön lisäksi harjoitukseen osallistui 12 vammaista harjoitushenkilöä, edustaen eri vammaisryhmiä: näkövammaisia, kuulovammaisia, lyhytkasvuisia, CP-vammaisia, selkäydinvammaisia, kuurosokeita ja psyykkisesti vammautuneita. Harjoitus oli ensimmäinen laatuaan Itämerellä.

Harjoituksen tarkoituksena oli luoda ymmärrystä tahojen välillä. Vammaiset harjoitushenkilöt oppivat laivan käytännöistä evakuointitilanteesta ja laivan henkilökunta menetelmistä kohdata ja pelastaa erilaisia vammaisia. Harjoitus oli jatkoa Mutual Trustin meripelastusharjoituksille Meriturvassa, Lohjalla, keväällä 2017, sekä lokakuun pelastuskoulutuksille m/s Mariellan miehistölle.

Vammaiset harjoitusosallistujat evakuoitiin pääsääntöisesti hyteistään ja sieltä edelleen kokoontumisasemille ulkokannelle ja pelastusveneeseen. Jotkut osallistujat evakuoitiin ravintolasta ja laivan muista yleisistä tiloista.

Laivan henkilökunta oli ystävällinen ja osaava. Iso haaste oli laivan portaat – erityisesti pyörätuolilla liikkuvien evakuoinnissa. Hissejä ei hätätilanteessa saa käyttää. Hälytyssignaalin saavutettavuus koettiin haasteeksi, kuulovammaisia ajatellen. Harjoituksen jälkeen todettiin, että vastaavia harjoituksia pitäisi järjestää jatkossakin.

Mutual Trust kiittää kaikkia harjoitukseen osallistuvia onnistuneesta ja tärkeästä harjoituksesta. Erityiskiitokset Viking Linelle, Tina Lindqvistille ja m/s Mariellan päällikölle, Tomas Karlgrenille. Toivomme, että erinomainen yhteistyö jatkuu.

Mutual Trust-yhteistyö – taustaa

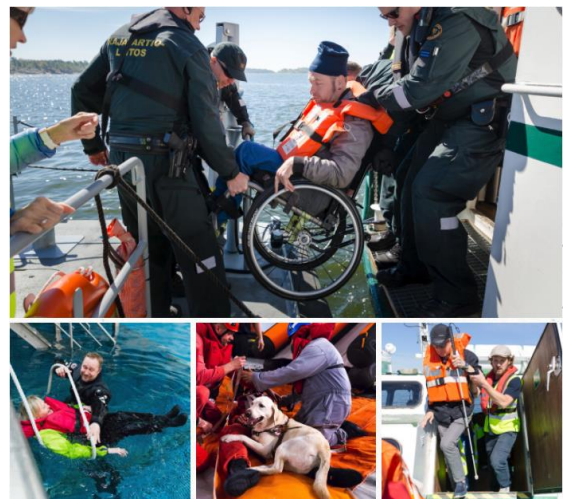
Mutual Trust on järjestön Finlands Svenska Handikappförbundin projekti. Yhteistyön suojelijana toimii tasavallan presidentti **Sauli Niinistö**. Projektiin osallistuvat vammaisjärjestöryhmään kuuluvat: Selkäydinvammaiset Akson ry, Epilepsialiitto, Invalidiliiton avustajakoirat, Axxell Brusaby, Kuurojen liitto, Kuuloliitto, Kehitysvammaliitto, Näkövammaisten liitto, Uudenmaan CP-yhdistys, FDUV ja Psykosociala förbundet.

Osallistuvat varustamot: Rederiaktiebolaget Eckerö, Viking Line Oyj, Tallink Silja Oy ja vessibussivarustamo NorsöLine

Viranomaisryhmään kuuluvat: Rajavartiolaitos, Helsingin kaupungin pelastuslaitos, Hätäkeskuslaitos, Meripelastusseura, Meriturva ja Ålands Sjösäkerhetscentrum.

Projektin toiminta ja tavoitteet

1. Kartoitamme pelastusviranomaisten ja liikennöitsijöiden valmiutta pelastaa vammaisia.
2. Järjestämme yhteisiä pelastusharjoituksia, jossa pelastusviranomaiset ja liikennöitsijät pääsevät harjoittelemaan vammaisten pelastamista.
3. Kehitämme opetusmateriaalin siitä, miten kohdata ja pelastaa erilaisia vammaisia. Luomme samalla turvaopasta vammaisille.
4. Luomme uutta tietoa, ymmärrystä ja luottamusta vammaisten, pelastusviranomaisten ja liikennöitsijöiden välillä.

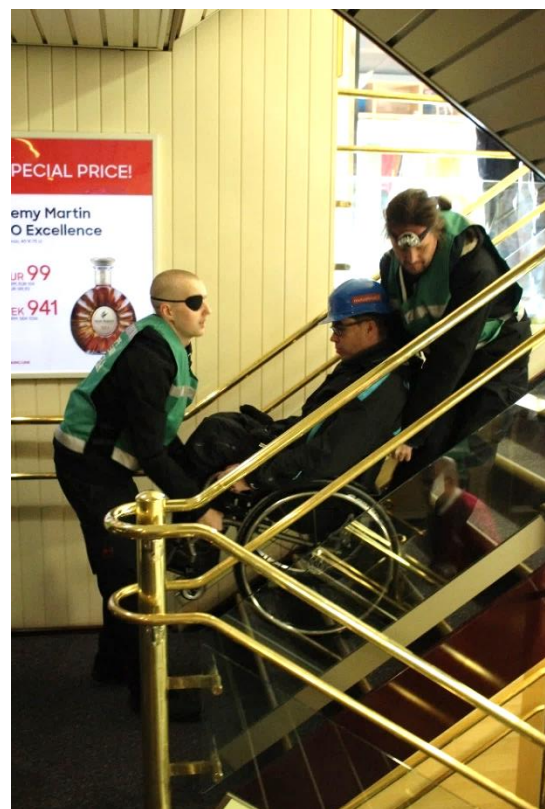
Palaute vammaisilta harjoitusosallistujilta

Myönteinen palaute

- Henkilökunta oli osaava ja tiesi mitä tehdä.
- Henkilökunta kuunteli hyvin [vamman matkustajan] ohjeita.
- Henkilökunta antoi selkeitä ohjeita, miten toimia – erityisesti ulkokannella, siirryttäessä pelastusveneeseen.
- Selkeitä ohjeita annettiin niin suomeksi kuin ruotsiksikin.
- Harjoitus oli antoisa myös kirjoitustulkeille ja viittomakielentulkeille.

Kriittinen palaute

- Henkilökunnan kohtaaminen vamman matkustajan kanssa hiukan epävarmaa, niin hytissä kuin muuallakin laivalla.
- Hätätiedote kuului huonosti hyttiin.
- Evakuointi pyörätuolissa kannelta 4, kannelle 8 ei tuntunut turvalliselta. Miten evakuointi onnistuu oikeassa tilanteessa, merenkäynnissä ja paniikissa?
(projektikoordinaattorin kommentti: oikeassa tilanteessa oltaisiin evakuoitu MES-asemalle, kannelle 5.)
- Kun usea avustaja nostaa henkilöä pyörätuolissa, heidän tulisi tehdä tämä koordinoitusti: nostaa samanaikaisesti, laskea kolmeen, jne.
- Uudet laivat parempia (esim. Grace) – kerääntymisasemat samalla kannella kuin invahytit.
- Pitkä aika odottaa, ennen kun auttajat saapuivat hyttiin.
- Kuulovammaiselle hankalaa – piti kysyä muilta matkustajilta, mitä tapahtuu?
(projektikoordinaattorin kommentti: matkustajan oma vastuu – kysyminen on oikea tapa toimia).
- Hivenen epäselvät ohjeet näkövammaiselle, siirryttäessä ulkokannelta pelastusveneeseen. Ohje "ota pitkä askel" voisi korvata ohjeella "kannen ja pelastusvene välillä on pieni kuilu – ota metrin askel. Pelastusvene on 20 cm alempana kuin kansi".

Kommentteja miehistön pelastustaidoista

- Henkilökunta osaava, mutta hivenen peloissaan. Tärkeä, että tällaisia harjoituksia pidetään tulevaisuudessakin.
- Henkilökunta hyvin positiivinen, mutta lisää harjoituksia tarvitaan.
- Sauli oli erityisen hyvä! (projektikoordinaattorin kommentti: perämies Sauli Rämö vastasi siirroista ulkokannelta pelastusveneeseen.)
- Miten toimittaisiin, jos käytävillä olisi savua ja evakuointi tapahtuisi lattiatasolla?
- Henkilökunnan pitäisi uskaltaa kysyä enemmän, tarkistaa, puhua – kommunikoida.
- Erittäin ystävällinen henkilökunta, joka halusi keskustella kanssamme pitkään harjoituksen jälkeenkin.

Kommentteja m/s Mariellan saavutettavuudesta

- Isommat invahytit ja hissit olisivat paikallaan. (projektikoordinaattorin kommentti: m/s Mariella on Viking Linen vanhin alus, rakennettu vuonna 1985).
- Olisi hyvä, jos invahytissä olisi enemmän kuin kaksi pistorasiaa – esimerkiksi apuvälineiden lataamiseen.
- Laivalla liikkuminen on helppoa, mutta ahdasta.
- Olisi hyvä, jos hälytys ja turvatiedotteet näkyisivät myös hytin TV-näytöillä ja mainosnäytöillä ympäri laivaa.
- Olisi hyvä, jos kuulosilmukka toimisi infotiskillä.
- Näkövammaisen kommentti: paremmat värikontrastit lattioiden, seinien, kynnysten, ovien, ym. välillä helpottaisi liikkumista. Myös tuntokontrastit auttaisivat valkoisella kepillä liikkuvia.

Kommentteja Mutual Trustille tulevaan pelastusyhteistyöhön

- Tärkeä projekti, jonka pitää jatkua. Lisää harjoituksia!
- Väestö vanhenee – entistä suurempi väestönosa, joka usein valitsee matkustusmuodoksi risteilyn, jota koetaan turvalliseksi vaihtoehdoksi.
- Harjoituksissa pitäisi näkyä erilaisia vammaisia, laajemmassa mittakaavassa.
- Suuri kiitos Viking Linen Tina Lindqvistille ja Tomas Karlgrenille.

Lisätietoja

Daniel Saarinen
projektikoordinaattori
daniel.saarinen@mutualtrust.fi
+358 50 312 1830

Mutual Trust
KAIKKI PELASTETAAN ALLA RÄDDAS

mutualtrust.fi
facebook.com/mutuprojekti
#mutualtrust #kaikkipelastetaan

